

139

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 28 lipca 1976 r.

w sprawie rozliczania kosztów działalności inwestycyjnej.

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 7, 8 i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. z 1950 r. Nr 22, poz. 188, z 1951 r. Nr 25, poz. 185 i z 1969 r. Nr 20, poz. 148) oraz w związku z uchwałą nr 45 Rady Ministrów z dnia 5 marca 1976 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w jednostkach gospo-

darki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 15, poz. 69) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa zasady rozliczania kosztów działalności inwestycyjnej, w tym również strat i zysków inwestycyjnych oraz odsetek od kredytów inwestycyjnych, w jednostkach państwowych, organizacjach spółdzielczych oraz organizacjach politycznych, społecznych i zawodowych.

§ 2. Przez użyte w zarządzeniu określenia:

- 1) przedsiębiorstwa państwowe — rozumie się również inne jednostki państwowe działające według zasad rachunku gospodarczego,
- 2) zarządy inwestycji — rozumie się zarządy inwestycji finansujące koszty swego utrzymania bezpośrednio ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji,
- 3) zjednoczenie — rozumie się również inne państwowe jednostki organizacyjne nadzorujące bezpośrednio przedsiębiorstwa,
- 4) organizacje spółdzielcze — rozumie się również związki spółdzielni,
- 5) organizacje społeczne — rozumie się również organizacje polityczne i zawodowe,
- 6) inwestycja — rozumie się odrębne zadanie inwestycyjne,
- 7) inwestycje rozwojowe — rozumie się inwestycje polegające na budowie, rozbudowie lub generalnej modernizacji zakładów, wydziałów i innych obiektów oraz na zakupach gotowych dóbr inwestycyjnych podlegających zgodnie z zasadami planowania inwestycji zaliczeniu do inwestycji rozwojowych,
- 8) rok — rozumie się również rok gospodarczy,
- 9) fundusze przeznaczone na finansowanie inwestycji — rozumie się fundusze tworzone z przeznaczeniem na ogólne cele rozwojowe (finansowanie inwestycji i wzrostu środków obrotowych) lub wyłącznie na finansowanie inwestycji,
- 10) fundusz statutowy — rozumie się również fundusz wydzielony, stanowiący odpowiednik funduszu statutowego w zakładach działających według zasad wewnętrznego rozrachunku gospodarczego oraz fundusz zasobowy w organizacjach spółdzielczych, a także fundusz środków trwałych lub fundusz obrotowy w jednostkach i zakładach budżetowych i organizacjach społecznych.

§ 3. 1. Do kosztów przygotowania inwestycji zalicza się koszty opracowania dokumentacji inwestycji (założeń techniczno-ekonomicznych albo dokumentacji uproszczonej) oraz inne koszty związane z przygotowaniem inwestycji do realizacji, a w szczególności koszty pozyskania terenu pod budowę oraz badań geologicznych i pomiarów geodezyjnych związanych z planowaną inwestycją.

2. Koszty przygotowania inwestycji (ust. 1) zalicza się do kosztów inwestycji z dniem przyjęcia inwestycji przez bank do finansowania, a w odniesieniu do inwestycji nie podlegających przyjęciu przez bank do finansowania — z dniem rozpoczęcia inwestycji.

3. Koszty przygotowania inwestycji, z której realizacji zrezygnowano, podlegają odpisaniu z funduszy na inwestycje pod datą ostatniego dnia kwartału, w którym podjęto decyzję o rezygnacji. Koszty przygotowania inwestycji, której realizacji nie rozpoczęto pomimo zatwierdzenia dla niej dokumentacji, podlegają odpisaniu z funduszy na inwestycje z upływem terminu dwuletniego lub dłuższego, określonego przez jednostkę nadrzędną, liczonego od końca roku, w którym zatwierdzono dokumentację.

4. Środki obrotowe wykorzystane na finansowanie kosztów przygotowania inwestycji, o których mowa w ust. 3, podlegają zwrotowi ze środków własnych funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji. Koszty przygotowania inwestycji nie znajdujące pokrycia w pozostałości tych funduszy podlegają odpisaniu na straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej pod datą przewidzianą w ust. 3 na odpisanie kosztów.

5. W razie późniejszego wykorzystania dokumentacji, której równowartość odpisano uprzednio z funduszy na inwestycje lub na straty nadzwyczajne, aktualną równowartość tej dokumentacji zalicza się do kosztów inwestycji jako świadczenia otrzymane nieodpłatnie.

§ 4. W zależności od uzyskanych efektów koszty zrealizowanych inwestycji dzieli się na koszty:

- 1) zwiększające wartość środków trwałych,
- 2) zwiększające inne wartości trwałe,
- 3) zwiększające wartości niematerialne i prawne,
- 4) zwiększające wartość środków obrotowych,
- 5) bez efektu gospodarczego.

§ 5. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających wartość środków trwałych zalicza się:

- 1) koszty bezpośrednio związane z budową lub nabyciem obiektu majątku trwałego, w szczególności koszt budowy lub nabycia budynku, koszt nabycia maszyny łącznie z kosztem transportu i montażu oraz z kosztem napraw i remontów dokonanych przed oddaniem maszyny do montażu lub eksploatacji; przy zakupie z importu koszt ten powiększa się o cło i marżę przedsiębiorstwa handlu zagranicznego,
- 2) koszty pośrednie dotyczące więcej niż jednego obiektu.

2. Do kosztów pośrednich zalicza się:

- 1) koszty sporządzenia dokumentacji projektowej, w szczególności koszty założeń techniczno-ekonomicznych, projektu technicznego lub dokumentacji uproszczonej,
- 2) koszty nadzoru autorskiego,
- 3) koszty przeprowadzenia badań geologicznych i geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych, z wyjątkiem kosztów robót geologiczno-poszukiwawczych mających na celu rozpoznanie złóż nadających się do eksploatacji kopalin (§ 9 ust. 1 pkt 4 lit. d) i § 11 ust. 1 pkt 3),
- 4) koszty przygotowania terenu pod budowę, w szczególności koszty wyrębu i karczowania drzew, niwelacji i oczyszczania terenu, rozbiórek oraz koszty dodatkowej amortyzacji likwidowanych nieprzeznaczonych obiektów środków trwałych, odpowiadające nie umorzona wartości obiektów,
- 5) koszty budowy i rozbiórki tymczasowych obiektów i urządzeń na placu budowy w zakresie obciążającym inwestora,
- 6) związane z realizacją inwestycji koszty robót wykonanych w obiektach należących do innych użytkowników, nie zwiększających wartości użytkowej ani przeznaczenia tych obiektów, w szczególności koszty przełożenia instalacji, sieci uzbrojenia podziemnego i naziemnego, dróg linii przesyłowych łączności,
- 7) koszty założenia zieleni,
- 8) koszty zleconego (obcego) nadzoru inwestorskiego,
- 9) koszty utrzymania przedsiębiorstw w budowie i zarządów inwestycji,
- 10) koszty przeprowadzenia — w ramach robót budowlano-montażowych — prób montażowych maszyn, instalacji, przewodów i innych urządzeń, jeżeli należność za te czynności nie jest uwzględniona w cenach kosztorysowych robót,
- 11) dodatki za pełnienie funkcji generalnego wykonawcy lub generalnego realizatora inwestycji,
- 12) dodatki (narzuty) za ryzyko w stosowaniu wynagrodzenia ryczałtowego,
- 13) nagrody za prawidłową i terminową oraz przedterminową realizację inwestycji,
- 14) inne koszty, których nie można zaliczyć bezpośrednio do wartości określonego obiektu.

3. Koszty pośrednie zalicza się na zwiększenie wartości poszczególnych środków trwałych uzyskanych w wyniku inwestycji, proporcjonalnie do kosztów bezpośrednich. Jeżeli większość kosztów pośrednich dotyczy obiektów budowlanych, koszty te mogą być zaliczone tylko na zwiększenie wartości obiektów budowlanych.

§ 6. 1. Uzyskane w wyniku inwestycji środki trwałe wprowadza się do ewidencji tych środków pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji.

2. Nabyte w ramach inwestycji, polegających wyłącznie na zakupach, maszyny i urządzenia oraz inne ruchomości nie wymagające montażu lub zainstalowania wprowadza się do ewidencji środków trwałych pod datą zakupu także wtedy, gdy zostały nabyte jako zapasowe środki trwałe.

3. Zbędne maszyny i urządzenia, nie zagospodarowane do czasu zakończenia inwestycji, do której realizacji zostały nabyte, podlegają wprowadzeniu do ewidencji jako zapasowe środki trwałe pod datą przekazania inwestycji do eksploatacji.

4. Gotowe obiekty nie przekazane jeszcze do eksploatacji, w tym również użytkowane na cele inwestycyjne, nie są zaliczane do środków trwałych i stanowią nadal inwestycje rozpoczęte.

§ 7. 1. Jeżeli inwestycja polega na modernizacji lub przebudowie pojedynczego środka trwałego stanowiącego odrębny obiekt inwentarzowy, dotychczasowe umorzenie tego środka trwałego zmniejsza się o koszty inwestycji, a jeżeli koszty inwestycji są większe od umorzenia, powiększa się wartość początkową środka trwałego o różnicę między kosztem inwestycji a umorzeniem.

2. Jeżeli inwestycja polega na nabyciu używanych środków trwałych, środki te wprowadza się do ewidencji według ceny zakupu, powiększonej o koszty związane z ich nabyciem i zainstalowaniem łącznie z kosztami remontu i modernizacji, dokonanych przed oddaniem tych środków do eksploatacji.

3. Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe wprowadza się do ewidencji środków trwałych z uwzględnieniem ich wartości początkowej i umorzeń wykazanych w ewidencji jednostki przekazującej. Koszty związane z przemieszczeniem tych środków, w szczególności koszty demontażu, transportu, ponownego montażu i niezbędnych remontów zalicza się do kosztów inwestycji zwiększających wartości niematerialne i prawne (§ 9 ust. 1 pkt 3).

4. Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe przeznaczone do obsługi procesu inwestycyjnego lub do zabudowy w realizowanych obiektach inwestycyjnych wycenia się według ich wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie i zalicza wraz z kosztami ich przemieszczenia do kosztów inwestycji zwiększających wartość środków trwałych.

5. Środki trwałe, otrzymane w zamian za niesprawne środki trwałe zwrócone dostawcom w okresie gwarancyjnym, wprowadza się do ewidencji według wartości środków zwróconych, a koszty i dochody związane z wymianą zalicza się do nadzwyczajnych strat i zysków działalności eksploatacyjnej. Zwrot środków trwałych traktuje się tak samo jak ich nieodpłatne przekazanie, a środki otrzymane w zamian zwróconych — tak samo jak nieodpłatne otrzymanie.

§ 8. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających inne wartości trwałe zalicza się koszty nabycia placów, gruntów i terenów na własność organizacji spółdzielczych i społecznych. Koszty te obejmują cenę zapłaconą poprzedniemu właścicielowi oraz opłaty notarialne.

2. Inne niż wymienione w ust. 1 koszty związane z nabyciem placów, gruntów i terenów na własność organizacji spółdzielczych i społecznych zalicza się do kosztów inwestycji zwiększających wartości niematerialne i prawne (§ 9 ust. 1 pkt 1 lit. a).

3. Uzyskane w wyniku inwestycji przez organizacje spółdzielcze i społeczne place, grunty i tereny wprowadza się do ewidencji innych wartości trwałych pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji. Wartość tych placów, gruntów i terenów nie podlega umorzeniu.

Nie dokonuje się również od nich odpisów amortyzacyjnych. Dochody ze sprzedaży tych placów, gruntów i terenów, pomniejszone o koszty sprzedaży, zwiększają fundusze na inwestycje.

§ 9. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających wartości niematerialne i prawne zalicza się:

- 1) koszty związane z pozyskaniem terenów pod budowę, a w szczególności:
  - a) koszty nabycia terenów i odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości — z wyjątkiem kosztów określonych w § 8 ust. 1 — oraz koszty dostarczenia obiektów zastępczych i przesiedlenia osób z terenów zajętych na potrzeby inwestycyjne; w tym również koszty wkładów i kaucji mieszkaniowych opłaconych za osoby przesiedlone,
  - b) opłaty z tytułu nabycia gruntów rolnych i leśnych oraz z tytułu użytkowania tych gruntów w okresie budowy,
  - c) ponoszone w okresie budowy opłaty za wieczyste użytkowanie terenów,
  - d) opłaty na rzecz terenowych organów administracji państwowej z tytułu uzyskanych lokalizacji pod budowę,
- 2) koszty zagospodarowania pomelioracyjnego,
- 3) koszty związane z przemieszczeniem środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie od innych jednostek,
- 4) koszty przygotowania eksploatacji budowanych przedsiębiorstw, zakładów, wydziałów lub obiektów, poniesione przed przekazaniem inwestycji do eksploatacji, a w szczególności:
  - a) koszty szkolenia kadr potrzebnych do przyszłej eksploatacji,
  - b) koszty inwestycyjnego rozruchu mechanicznego i technologicznego,
  - c) koszty nabycia podstawowego oprogramowania komputerów w razie łącznego zakupu ze środków inwestycyjnych kompleksu komputerowego; koszty oddzielnego nabycia oprogramowania do komputerów, nie związanego z ich zakupem i uruchomieniem, podlegają finansowaniu ze środków obrotowych,
  - d) koszty zakończonych pozytywnym wynikiem robót geologiczno-poszukiwawczych mających na celu rozpoznanie złóż nadających się do eksploatacji kopalni,
  - e) koszty związane z opracowaniem konstrukcji i technologii wyrobów, które mają być przedmiotem produkcji po przekazaniu inwestycji do eksploatacji, oraz koszty nabycia licencji na rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne, jak też koszty nabycia praw patentowych — w przedsiębiorstwach w budowie i zarządach inwestycji,
- 5) inne koszty określone w odrębnych przepisach.

2. Uzyskane w wyniku inwestycji wartości niematerialne i prawne wprowadza się do ewidencji tych wartości pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji.

3. Wartości niematerialne i prawne podlegają umorzeniu i dokonuje się od nich odpisów amortyzacyjnych. Okres umorzenia i amortyzacji nie może przekraczać:

- 1) 10 lat dla wartości niematerialnych i prawnych wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) 5 lat dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Inwestor może ustalić krótsze terminy umorzenia i amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych.

4. Określ umorzenia i amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych biegnie od pierwszego dnia miesiąca

następującego po miesiącu, w którym przekazano inwestycję lub jej część do eksploatacji.

5. Przepisy ust. 2—4 nie dotyczą jednostek zwolnionych od obowiązku dokonywania odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych. W jednostkach tych wartości niematerialne i prawne uzyskane w wyniku inwestycji podlegają odpisaniu z funduszy na inwestycje pod datą przekazania inwestycji do eksploatacji.

§ 10. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających wartość środków obrotowych zalicza się koszty nabycia pierwszego wyposażenia nowo budowanych lub rozbudowywanych obiektów w środki pracy, które zgodnie z obowiązującymi przepisami wchodzi w skład środków obrotowych, w szczególności części zapasowe maszyn i urządzeń, narzędzia oraz inwentarz, w tym również urządzenia pamięci zewnętrznej komputerów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także do pierwszego wyposażenia nowo budowanych przedsiębiorstw lub zakładów, powołanych do wykonywania remontów w drodze wymiany całych maszyn lub zespołów — w maszyny i urządzenia przeznaczone na wymianę.

3. Uzyskane w wyniku inwestycji środki obrotowe wprowadza się do ewidencji tych środków pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji.

§ 11. 1. Do kosztów inwestycji bez efektu gospodarczego zalicza się:

- 1) koszty inwestycji, których realizacji zaniechano,
- 2) koszty zabezpieczenia i konserwacji inwestycji czasowo wstrzymanych na podstawie decyzji właściwych organów,
- 3) koszty zakończonych negatywnym wynikiem robót geologiczno-poszukiwawczych mających na celu rozpoznanie złóż nadających się do eksploatacji kopalni.

2. Koszty inwestycji bez efektu gospodarczego podlegają odpisaniu z funduszy na inwestycje, jeżeli chodzi o koszty określone:

- 1) w ust. 1 pkt 1 — pod datą zakończenia likwidacji inwestycji,
- 2) w ust. 1 pkt 2 — pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji,
- 3) w ust. 1 pkt 3 — pod datą zakończenia inwestycji.

§ 12. Koszty dotyczące uzyskania w wyniku inwestycji składników majątkowych przekazanych nieodpłatnie innym użytkownikom podlegają odpisaniu z funduszy na inwestycje pod datą przekazania tych składników.

§ 13. 1. Wszelkie dochody uzyskane w związku z działalnością inwestycyjną zalicza się na zmniejszenie kosztów inwestycji. Dotyczy to w szczególności:

- 1) materiałów i innych dochodów uzyskanych z terenów zajętych pod budowę lub z likwidacji obiektów znajdujących się na takich terenach,
- 2) produktów uzyskanych przed przekazaniem inwestycji do eksploatacji, w szczególności w okresie rozruchu inwestycji lub szkolenia załogi,
- 3) materiałów z częściowej likwidacji obiektów modernizowanych lub przebudowywanych,
- 4) dochodów z wynajmu obiektów nie przekazanych jeszcze do eksploatacji.

2. Jeżeli kwota dochodów przekracza koszty określonych rodzajów robót, przy których wykonywaniu te dochody osiągnięto, nadwyżkę dochodów nad kosztami zalicza się na zwiększenie funduszy na inwestycje.

3. Równowartość świadczeń otrzymanych nieodpłatnie na cele inwestycyjne, w tym również czynów społecznych, zalicza się na zwiększenie funduszy na inwestycje.

§ 14. 1. Fundusze na inwestycje w części, w której sfinansowano z nich zakończone inwestycje zwiększające majątek inwestora, podlegają przeniesieniu na fundusz statutowy pod datą przekazania inwestycji lub jej części do eksploatacji. Gdyby do czasu przekazania inwestycji do eksploatacji nie spłacono jeszcze wszystkich zobowiązań dotyczących tych inwestycji, przeniesienia dokonuje się tylko do wysokości spłaconych zobowiązań. Dalsze przeniesienia następują pod datą spłaty zobowiązań.

2. Przepisy ust. 1 dotyczą odpowiednio inwestycji sfinansowanych z kredytu bankowego, z tym że przeniesienie funduszy na inwestycje na fundusz statutowy następuje sukcesywnie pod datą spłaty każdej raty kredytu.

§ 15. 1. Materiały inwestycyjne, nie wykorzystane w okresie realizacji inwestycji, podlegają przekwalifikowaniu na zapasy działalności eksploatacyjnej pod datą przekazania inwestycji do eksploatacji. Materiały te mogą być także przeznaczane do realizacji innych inwestycji.

2. Powstałe podczas realizacji inwestycji należności z tytułu zawinionych niedoborów i szkód podlegają bieżąco przekwalifikowaniu na należności działalności eksploatacyjnej. W przedsiębiorstwach w budowie oraz w jednostkach i zakładach budżetowych przekwalifikowania tego dokonuje się pod datą przekazania inwestycji do eksploatacji.

3. Inne niż wymienione w ust. 2 należności i rozszczenia powstałe w związku z realizacją inwestycji, nie spłacone do dnia zakończenia inwestycji, oraz nie wykorzystane do tego czasu fundusz nagród dla uczestników procesu inwestycyjnego podlegają przekwalifikowaniu na rozrachunki działalności eksploatacyjnej pod datą przekazania inwestycji do eksploatacji.

4. Po przekwalifikowaniu materiałów i rozrachunków inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1—3, powinny być dokonane przelewy refundacyjne pomiędzy rachunkami środków inwestycyjnych i rachunkami środków obrotowych. W jednostkach budżetowych równowartość przekwalifikowanego funduszu nagród dla uczestników procesu inwestycyjnego podlega przekazaniu na rachunek sum depozytowych.

5. Nie wykorzystany po zakończeniu inwestycji fundusz nagród dla uczestników procesu inwestycyjnego podlega przekazaniu na dochody właściwego budżetu, a w organizacjach spółdzielczych — na scentralizowany fundusz rozwoju centralnego związku.

§ 16. 1. Koszty inwestycji podlegających przyjęciu przez bank do finansowania:

- 1) których bank nie przyjął do finansowania,
- 2) których bank, mimo uprzedniego przyznania na nie specjalnego kredytu krótkoterminowego, nie przyjął do finansowania do końca roku następującego po roku, w którym kredyt ten został przyznany,
- 3) przyjętych przez bank do finansowania, lecz przekraczające zatwierdzone koszty planowane,
- 4) przyjętych przez bank do finansowania, lecz poniesione po rozliczeniu inwestycji z bankiem, to jest po zamknięciu rachunku finansowania danej inwestycji i nie znajdujące pokrycia w środkach zarezerwowanych na specjalnym rachunku bankowym, otwartym przy rozliczeniu inwestycji,

są pokrywane ze środków obrotowych, także w wypadku, gdy zostały wstępnie opłacone ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji.

2. Pokrycie ze środków obrotowych powinno nastąpić, jeżeli chodzi o koszty określone:

- 1) w ust. 1 pkt 1 — najpóźniej w terminie jednego miesiąca od daty odmowy przyjęcia inwestycji przez bank do finansowania, a jeżeli odmowa nastąpiła w ostatnim miesiącu roku — do ostatniego dnia roku,
- 2) w ust. 1 pkt 2 — ostatniego dnia roku następującego po roku, w którym został przyznany specjalny kredyt krótkoterminowy,
- 3) w ust. 1 pkt 3 — z dniem zamknięcia rachunku finansowania danej inwestycji,
- 4) w ust. 1 pkt 4 — najpóźniej w terminie jednego miesiąca od daty poniesienia kosztów, a jeżeli koszty te zostały poniesione w ostatnim miesiącu roku — do ostatniego dnia roku.

3. Równowartość kosztów inwestycji, o których mowa w ust. 1, zalicza się — najpóźniej z upływem terminu określonego w ust. 2 — do strat nadzwyczajnych działalności eksploatacyjnej, zwiększając fundusze na inwestycje.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do kosztów inwestycji socjalnych podlegających przyjęciu przez bank do finansowania, z tym że pokrywa się je ze środków zakładowego funduszu socjalnego, a ich równowartość zalicza na zmniejszenie tego funduszu.

5. Wpływy stanowiące równowartość zwrotu kosztów inwestycji, podlegających przyjęciu przez bank do finansowania, uzyskane po rozliczeniu zakończonych inwestycji z bankiem, przekazuje się w wypadku inwestycji sfinansowanych:

- 1) w całości lub częściowo z kredytu — na spłatę kredytu; spłatę tę uważa się za spłatę z zysku,
- 2) z dotacji otrzymanych ze scentralizowanych funduszy inwestycyjnych, w tym z Centralnego Funduszu Inwestycji Socjalnych oraz z innych funduszy celowych (specjalnych) albo z budżetu — na rachunek właściwego funduszu albo do budżetu,
- 3) ze środków własnych funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji — na rachunek właściwego funduszu własnego, a w części dotyczącej zakładowych inwestycji socjalnych — na rachunek zakładowego funduszu socjalnego.

6. Równowartość zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 5, zalicza się najpóźniej z dniem otrzymania wpływów z tego tytułu — na zmniejszenie funduszy na inwestycje, zwiększając w wypadku określonym:

- 1) w ust. 5 pkt 1 — zyski nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej,
- 2) w ust. 5 pkt 2 — zobowiązania wobec dysponenta właściwego funduszu albo wobec budżetu, a w jednostkach budżetowych — dochody budżetowe,
- 3) w ust. 5 pkt 3 — właściwy fundusz własny przeznaczony na finansowanie inwestycji, a w części dotyczącej zakładowych inwestycji socjalnych — zakładowy fundusz socjalny.

7. Koszty i zwroty kosztów powstałe po zakończeniu inwestycji nie podlegających przyjęciu przez bank do finansowania rozlicza się ze środkami tych funduszy, z których była finansowana zakończona inwestycja, z tym że koszty i zwroty kosztów dotyczące zakładowych inwestycji socjalnych rozlicza się ze środkami zakładowego funduszu socjalnego. Równowartość kosztów zmniejsza, a równowartość zwrotu kosztów zwiększa właściwe fundusze, z których była finansowana zakończona inwestycja, zwiększając równocześnie lub zmniejszając fundusze na inwestycje.

8. O koszty inwestycji lub ich zwroty powstałe po zakończeniu inwestycji należy skorygować wartość skład-

ników majątkowych uzyskanych w wyniku inwestycji. Nie koryguje się natomiast już naliczonych umorzeń i odpisów amortyzacyjnych. Odpowiednio zwiększone lub zmniejszone odpisy umorzeniowe i amortyzacyjne od skorygowanej wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych należy naliczać począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym skorygowano wartość tych składników.

9. Równowartością kosztów inwestycji nie podlegających przyjęciu przez bank do finansowania, pokrytych wstępnie ze środków obrotowych i nie zrefundowanych w terminie przeznaczonym na opracowanie rocznego sprawozdania finansowego ze środków własnych funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji z powodu braku środków na rachunkach tych funduszy, obciąża się straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej pod datą ostatniego dnia roku, w którym wydatkowano środki obrotowe, zwiększając fundusze na inwestycje.

10. Przepis ust. 9 nie dotyczy sfinansowanych wstępnie ze środków obrotowych kosztów inwestycji nie zakończonych, wykonanych systemem gospodarczym.

11. Równowartość nowo ujawnionych środków trwałych, co do których stwierdzono, że zostały wykonane systemem gospodarczym, a koszty ich wytworzenia zostały rozliczone jako koszty działalności eksploatacyjnej, podlega zaliczeniu do kosztów inwestycji jako zobowiązanie wobec budżetu centralnego. Zobowiązanie to powinno być spłacone ze środków obrotowych w terminie jednego miesiąca od daty zakończenia postępowania wyjaśniającego. Równowartość zobowiązania wobec budżetu zalicza się najpóźniej ostatniego dnia roku, w którym ujawniono środek trwały, do strat nadzwyczajnych działalności eksploatacyjnej, zwiększając fundusze na inwestycje.

12. Przepisy ust. 11 nie dotyczą jednostek budżetowych budżetu centralnego. W jednostkach tych równowartość nowo ujawnionych środków trwałych, pochodzących z inwestycji wykonanych systemem gospodarczym, zalicza się do kosztów inwestycji, zwiększając równocześnie fundusze na inwestycje.

§ 17. 1. Udziały wnoszone na realizację inwestycji wspólnych są finansowane ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji, w tym również z kredytów bankowych. Równowartość wniesionych udziałów zmniejsza fundusze na inwestycje albo inne fundusze celowe (specjalne), z których te udziały sfinansowano.

2. Przepisy ust. 1 dotyczą również wynagrodzeń płaconych inwestorom wiodącym za przygotowanie i realizację inwestycji wspólnych.

3. U inwestorów wiodących, realizujących inwestycje wspólne, otrzymane wynagrodzenia, o których mowa w ust. 2, są traktowane na równi z otrzymanymi udziałami i zwiększają fundusze na inwestycje. Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji wspólnych rozlicza się u inwestorów wiodących jako sprzedaż usług działalności eksploatacyjnej na rzecz inwestycji.

4. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie również do wkładów na lokale użytkowe, wnoszonych do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, z tym że równowartość wniesionych wkładów zalicza się — na dzień przekazania lokalu przez spółdzielnię — do innych wartości trwałych, zwiększając fundusz statutowy w środkach trwałych. Wkłady te nie podlegają umorzeniu.

5. Wkłady, o których mowa w ust. 4, nie mogą być wnoszone w postaci pożyczek ani przedpłat na czynsze.

6. Udziały i wpisowe wnoszone do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w związku z przystąpieniem na członka tej spółdzielni finansuje się ze środków obrotowych i zalicza, jeżeli chodzi o udziały — do udziałów krajowych, a jeżeli chodzi o wpisowe — do kosztów działalności eksploatacyjnej.

7. W spółdzielniach budownictwa mieszkaniowego otrzymane wkłady na lokale użytkowe są traktowane jako wkłady budowlane i zwiększają fundusz wkładów.

§ 18. 1. Do strat inwestycyjnych zalicza się:

- 1) kary i odszkodowania płacone w związku z działalnością inwestycyjną, w szczególności kary za zwłokę w dostarczeniu dokumentacji wykonawcy, odsetki za zwłokę w regulowaniu faktur, kary administracyjne,
- 2) koszty postępowania arbitrażowego lub sądowego,
- 3) straty z tytułu odpisania należności przedawnionych i umorzonych,
- 4) niezawinione niedobory majątkowych składników inwestycyjnych, nie obciążające kosztów inwestycji,
- 5) straty na sprzedaży majątkowych składników inwestycyjnych,
- 6) straty o charakterze losowym,
- 7) różnice wynikające z zaokrągleń wyceny efektów inwestycyjnych do pełnych złotych, gdy koszt zaokrąglony jest niższy od kosztu rzeczywistego,
- 8) inne straty określone w odrębnych przepisach.

2. Do zysków inwestycyjnych zalicza się:

- 1) kary i odszkodowania uzyskane od wykonawców i dostawców za niedotrzymanie przez nich umów o roboty i dostawy,
- 2) zwrot kosztów postępowania arbitrażowego lub sądowego,
- 3) wpływy z tytułu należności odpisanych uprzednio na straty,
- 4) nadwyżki majątkowych składników inwestycyjnych nie zmniejszające kosztów inwestycji,
- 5) zyski na sprzedaży majątkowych składników inwestycyjnych,
- 6) odszkodowania otrzymane z tytułu strat losowych,
- 7) zyski z tytułu odpisania przedawnionych zobowiązań nie podlegających odprowadzeniu do budżetu albo na scentralizowany fundusz rozwoju organizacji spółdzielczych,
- 8) różnice wynikające z zaokrągleń wyceny efektów inwestycyjnych do pełnych złotych, gdy koszt zaokrąglony jest wyższy od kosztu rzeczywistego,
- 9) inne zyski określone w odrębnych przepisach.

3. Nie zalicza się do strat i zysków inwestycyjnych:

- 1) różnicy wartości powstałej na skutek zarządzonego przez właściwe organy przeszacowania materiałów, maszyn i urządzeń inwestycyjnych oraz inwestycji rozpoczętych; różnice z przeszacowania zwiększają lub zmniejszają fundusze na inwestycje,
- 2) różnicy pomiędzy ewidencyjną wartością materiałów oraz maszyn i urządzeń inwestycyjnych zaliczanych do wartości produkcji budowlano-montażowej a ceną uzyskaną z ich odprzedaży wykonawcom dla realizacji inwestycji na rzecz inwestora; różnice te zwiększają lub zmniejszają koszty inwestycji,
- 3) niezawinionych niedoborów majątkowych składników inwestycyjnych mieszczących się w granicach norm ubytków naturalnych; tego rodzaju niedobory i nadwyżki zwiększają lub zmniejszają koszty inwestycji.

§ 19. 1. Straty i zyski inwestycyjne powstające w toku realizacji inwestycji ujmują się łącznie z kosztami inwestycji.

2. Saldo strat i zysków inwestycyjnych w przedsiębiorstwach państwowych i ich zjednoczeniach oraz w organizacjach spółdzielczych, z wyjątkiem salda dotyczącego inwestycji, o których mowa w ust. 7, podlega na dzień przekazania inwestycji do eksploatacji zaliczeniu do nadzwyczajnych strat lub zysków działalności eksploatacyjnej. Nadwyżka strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi może być zaliczona do wyników działalności eksploatacyjnej w równych ratach miesięcznych lub kwartalnych w ciągu trzech lat, licząc od pierwszego dnia roku następnego po zakończeniu inwestycji.

3. Po przekazaniu inwestycji do eksploatacji jednostki, o których mowa w ust. 2, są obowiązane:

- 1) jeżeli straty inwestycyjne przewyższają zyski inwestycyjne — przekazać różnicę z rachunku rozliczeniowego (rachunku środków na utrzymanie centrali zjednoczenia) na rachunek, z którego inwestycja była finansowana,
- 2) jeżeli zyski inwestycyjne przewyższają straty inwestycyjne — przekazać różnicę z rachunku, z którego inwestycja była finansowana, na rachunek rozliczeniowy (rachunek środków na utrzymanie centrali zjednoczenia).

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się również do jednostek pełniących funkcje inwestorów wiodących, realizujących inwestycje wspólne.

5. Saldo strat i zysków inwestycyjnych w zarządach inwestycji podlega rozliczeniu w zakresie inwestycji realizowanych na rzecz:

- 1) przedsiębiorstw państwowych i ich zjednoczeń oraz organizacji spółdzielczych — z użytkownikami zakończonych inwestycji; do użytkowników tych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 i 3;
- 2) jednostek i zakładów budżetowych oraz organizacji społecznych — według zasad określonych w ust. 6.

6. Saldo strat i zysków inwestycyjnych w jednostkach i zakładach budżetowych oraz organizacjach społecznych zmniejsza lub zwiększa fundusze na inwestycje.

7. Saldo strat i zysków inwestycyjnych w zakresie inwestycji mieszkaniowych realizowanych przez spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego zwiększa lub zmniejsza koszty inwestycji.

8. Ujawnione po zakończeniu inwestycji straty i zyski inwestycyjne zalicza się do nadzwyczajnych strat i zysków działalności eksploatacyjnej.

§ 20. 1. Zapłacone ze środków obrotowych odsetki od kredytów na inwestycje rozwojowe za okres realizacji inwestycji, to jest do czasu zamknięcia rachunku finansowania zakończonej inwestycji — z wyjątkiem odsetek podwyższonych — obciążają koszty działalności eksploatacyjnej. Odsetki te mogą być rozliczane w czasie, w równych ratach miesięcznych lub kwartalnych, w okresie do 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zostały zapłacone, a w przedsiębiorstwach w eksploatacji przekształconych z przedsiębiorstw w budowie — licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym upłynął planowany termin przekazania inwestycji do eksploatacji.

2. Podwyższone (dodatkowe) odsetki od kredytów na inwestycje rozwojowe za okres realizacji inwestycji, z tytułu niezamontowania w terminie maszyn i urządzeń lub innych nieprawidłowości w realizowaniu inwestycji, obciążają straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie również do odsetek od kredytów na inwestycje rozwojowe za okres realizacji inwestycji przedsiębiorstw w budowie, opłaconych w formie pożyczek obrotowych ze środków scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia. Kwoty podlegające zwrotowi na fundusz rozwoju zjednoczenia z tytułu spłaty pożyczek stanowią odpowiednik rat odsetek rozliczonych w czasie i zaliczonych do strat nadzwyczajnych.

4. Zapłacone ze środków obrotowych odsetki od kredytów na inwestycje rozwojowe w okresie spłaty kredytu, z wyjątkiem odsetek podwyższonych, obciążają koszty działalności eksploatacyjnej tego okresu, w którym zostały zapłacone.

5. Podwyższone (dodatkowe) odsetki od kredytów na inwestycje rozwojowe w okresie spłaty kredytu z tytułu opóźnienia w spłacie lub w osiągnięciu projektowanych zdolności produkcyjnych obciążają straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej.

6. Odsetki, w tym również odsetki podwyższone, od kredytów antycypacyjnych, zaciągniętych na zasilenie scentralizowanych funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji, obciążają właściwe fundusze. Dotyczy to również odsetek od kredytów zaciągniętych na finansowanie inwestycji, jeżeli zgodnie z obowiązującymi daną jednostkę zasadami gospodarki finansowej odsetki te są płacone ze środków własnego funduszu przeznaczonego na finansowanie inwestycji.

7. Odsetki od kredytów antycypacyjnych zaciągniętych na zasilenie własnych funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji są płacone ze środków obrotowych i obciążają koszty działalności eksploatacyjnej tego okresu, w którym zostały zapłacone. Podwyższone odsetki od kredytów obciążają straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej.

8. Przepisy ust. 7 mają odpowiednie zastosowanie do odsetek od pożyczek inwestycyjnych otrzymanych ze scentralizowanych funduszy rozwoju organizacji spółdzielczych.

9. Odsetki od kredytów zaciągniętych przez spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego na finansowanie budowy mieszkań obciążają członków spółdzielni. Odsetki od kredytów zaciągniętych przez te spółdzielnie na finansowanie inwestycji niemieszkaniowych oraz na finansowa-

nie kapitalnych remontów obciążają właściwe fundusze, z których środków dokonuje się spłaty kredytów.

10. Uzyskane bonifikaty odsetek od kredytów zalicza się na zmniejszenie kosztów lub strat z tytułu zapłaconych odsetek.

11. Przepisy ust. 1—5 i 10 stosuje się odpowiednio do zapłaconych ze środków obrotowych odsetek i prowizji od kredytów dewizowych na finansowanie inwestycji rozwojowych, udzielonych przez Bank Handlowy w Warszawie S.A.

§ 21. Upoważnia się zarządy centralnych związków spółdzielni oraz Centralnego Związku Kółek Rolniczych do dostosowania, po porozumieniu z Ministerstwem Finansów, przepisów zarządzenia do warunków działania organizacji zrzeszonych w tych związkach.

§ 22. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 1972 r. w sprawie klasyfikacji kosztów inwestycji oraz rozliczania strat i zysków inwestycyjnych (Monitor Polski z 1972 r. Nr 34, poz. 187 i z 1973 r. Nr 32, poz. 198),
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 1972 r. w sprawie zasad spłaty niektórych kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie inwestycji branżowych (Monitor Polski z 1972 r. Nr 57, poz. 308 oraz 1974 r. Nr 28, poz. 170 i Nr 29, poz. 179).

§ 23. 1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do inwestycji zakończonych po dniu 1 stycznia 1976 r., z wyjątkami określonymi w ust. 2—4.

2. Place, grunty i tereny uzyskane na własność przez organizacje spółdzielcze i społeczne w związku z inwestycjami zakończonymi przed dniem 1 stycznia 1976 r., których wartość zaliczono do środków trwałych, należy przekwalifikować do innych wartości trwałych (§ 8 ust. 1) lub do wartości niematerialnych i prawnych (§ 8 ust. 2).

3. Organizacje społeczne, które nie ujmowały dotychczas w ewidencji placów, gruntów i terenów stanowiących ich własność, zaliczą wartość tych placów, gruntów i terenów do innych wartości trwałych, zwiększając fundusz w środkach trwałych.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, należy dokonać w terminie do dnia 30 września 1976 r.

Minister Finansów: w z. M. Krzak